

Rada predsedov zvolila novú podpredsedníčku

Prvou ženou vo funkcii podpredsedníčky OZP v SR sa stala Katarína Vyšváderová

Na Okresnom úrade v Banskej Bystrici sa 13. septembra 2024 konalo rokovanie Rady predsedov základných organizácií Odborového zväzu polície v SR. Členovia rady predsedov v doplňujúcich voľbách vybrali náhradu za Romana Laca, ktorý odišiel do výsluhového dôchodku. Okrem toho, absolvovali otvorenú diskusiu o kritickej situácii v Policajnom zbore s končiacim generálnym riaditeľom Sekcie personálnych a sociálnych činností MV SR Ivanom Fufalom.

Rokovanie rady predsedov otvoril a viedol predseda OZP v SR Pavol Paračka spoločne s podpredsedami Petrom Jakubíkom a Jánom Filipom. Členovia rady predsedov mali pred sebou

rozhodnutie, či uskutočniť doplňujúce voľby podpredsedu OZP v SR, i keď len na krátke obdobie do 6. decembra 2024, keď sa bude nanovo riadne voliť celé vedenie OZP v SR. Vzhľadom na množstvo agendy, s ktorým sa vedenie OZP v SR musí zaoberať, bolo rozhodnuté uskutočniť doplňujúce voľby, v ktorých uspela zástupkyňa Rady útvarov ministerstva vnútra a PZ kpt. Mgr. Katarína Vyšváderová. Nová podpredsedníčka Katarína Vyšváderová sa narodila 20. februára 1984 v Bratislave. Študovala na Trnavskej univerzite a na Akadémii Policajného zboru v Bratislave. Do služby v Policajnom zbore vstúpila v apríli 2010. Prešla si rôznymi funkciami od referenta s ÚOZ na OO PZ Bratislava Nové Mesto – východ cez referenta – povereného príslušníka (skráténára)

na OO PZ až po doterajšiu pozíciu odborného učiteľa predmetovej skupiny právo na SOŠ PZ Bratislava. Členkou OZP v SR je od roku 2014, najskôr ako členka ZO OZP v SR č. 8/74 pri OR PZ Bratislava III. a od roku 2023 ako predsedníčka ZO OZP v SR č. 8/62 pri SOŠ PZ Bratislava. Je vydatá a má dve deti. Vo voľnom čase venuje hlavne rodine, medzi jej záľuby patrí turistika či čítanie.

Vo svojom úvodnom príhovore Katarína Vyšváderová priblížila svoje začiatky v odborovom hnutí. V minulosti sa sama stala terčom protiprávných postupov zo strany nadriadeného, pričom vďaka právnej ochrane, ktorú jej ako aj jej kolegom OZP v SR poskytol, bola zo strany služobného úradu vykonaná náprava. V rámci svojej vízie definovala tri hlavné okruhy,

Novozvolená podpredsedníčka OZP v SR Katarína Vyšváderová pri úvodnom príhovore.

na ktoré sa chce v pozícii podpredsedníčky OZP v SR zamerať, a to silnejšie zastupovanie záujmov a práv našich členov, posilnenie jednoty a komunikácie odborového zväzu a modernizácia a inovácie. Vo vedení OZP v SR Katarína Vyšváderová prevzala od Romana Laca agendu právnej ochrany, čo je oblasť, ktorej sa aj v pozícii učiteľa na SOŠ PZ Bratislava odborne venovala.

šváderová prevzala od Romana Laca agendu právnej ochrany, čo je oblasť, ktorej sa aj v pozícii učiteľa na SOŠ PZ Bratislava odborne venovala.

[pokračovanie na 2. strane](#)

Predseda OZP v SR Pavol Paračka: Reorganizácia NAKA je zákonná

V mediálnom priestore sa objavilo množstvo dezinformácií o postoji Odborového zväzu polície v SR k reorganizácii Národnej kriminálnej agentúry (NAKA). Tieto informácie často nevedomky šíria politici z oboch strán politického spektra. Oslovili sme preto priamo predsedu Odborového zväzu polície v SR Pavla Paračku. S predsedom OZP v SR sa rozprával Ján Rohár.

Dňa 25. septembra 2024 na rokovani Výboru NR SR pre obranu a bezpečnosť viacerí poslanci parlamentu z radov opozičných strán konštatovali nezákonnosť reorganizácie NAKA z dôvodu, že táto reorganizácia nebola včas a s predstihom prerokovaná s Odborovým zväzom polície v SR. Opierali sa pritom o interný dokument OZP v SR, ktorý na internete zverejnil advokát Peter Kubina. Čo môžete uviesť k tejto veci? Bola reorganizácia NAKA nezákonná?

Reorganizácia Národnej kriminálnej agentúry prebehla zákonným spôsobom. S odborovým zväzom bola reorganizácia NAKA

včas a vopred prerokovaná, a to 12. júla 2024, pričom OZP v SR túto reorganizáciu aj podporil.

Čo sa týka personálnych rozkazov, časť týchto návrhov bola prerokovaná v predstihu, tak ako to ustanovuje zákon, a časť nám bola doručená až po termíne, a to 6. septembra 2024.

Ako si teda vysvetľujete tvrdenia opozičných poslancov NR SR, ktorí sa pri svojich tvrdeniach opierajú práve o dokument, na ktorom ste podpísaný?

Nerozumiem prečo nabehli na nesprávnu interpretáciu spomínaného pána advokáta, že reorganizácia bola nezákonná. Aj vo zverejnenom dokumente je jasne napísané, že sa jedná o návrhy rozkazov. Nepísalo sa tam nič o reorganizácii ako takej. Vec sa teda týka len jednotlivcov a ich prevedenia alebo preloženia z dôvodu organizačných zmien.

Na výbore sa spomínala aj hrozba, že služobný úrad bude musieť po prípadnom prehratom súdnom spore doplatiť dotknutým policajtom mzdu. Sú tieto obavy opodstatnené?

V tejto chvíli sme ešte veľmi

ďaleko od prípadných súdnych sporov. Dotknutí policajti majú možnosť využiť zákonný opravný prostriedok a v zákonnej lehote 15 dní podať odvolanie voči rozka-

Pavol Paračka.

zom. Týmto spôsobom sa aj služobný úrad môže vyhnúť prípadným súdnym sporom. Pretože zákon platí pre každého a v tomto prípade zákon č. 73/1998 - §225 ods. 2 písm. b) jasne uvádza, že služobný úrad vopred prerokuje s príslušným odborovým orgánom návrh na prevedenie alebo preloženie policajta na inú funkciu z dôvodu organizačných zmien.

Čo sa týka ušlej mzdy, o tej zatiaľ nemôže byť reč, nakoľko všetkým policajtom preloženým alebo prevedeným do nižších platových tried sa ešte 6 mesiacov bude výška ich miezd dorovnávať.

V rámci kritiky odborového zväzu sa objavili tvrdenia, že odborový zväz je len obyčajným občianskym združením, ktorého stanovisko možno považovať len za vyjadrenie názoru...

Činnosť a stanoviská odborového zväzu si nemožno mýliť s vyjadreniami obyčajného občianskeho združenia. Činnosť odborových orgánov v štátnej službe upravuje celá jedenásta časť zákona č.73/1998. Sme teda pevne zákonne ukotvení a máme svoje neoddeliteľné miesto pri hájení práv a oprávnených záujmov príslušníkov Policajného zboru. Nedávny nález ústavného súdu opätovne potvrdil, že právo na činnosť odborov aj v ozbrojených zboroch patrí medzi základné, ústavou chránené práva občanov.

Na záver, vecne k prerozdeleniu jednotlivých policajtov. Máte výhrady ku kľúčiu, ktorým vedenie PZ pristúpilo k preroz-

deleniu policajtov na tých, ktorí boli preradení na kraje a okresy a na tých, ktorí ostali pôsobiť v nových prezidiálnych štruktúrach? Môžete potvrdiť tvrdenie pána prezidenta PZ Ľubomíra Soláka, že pri reorganizácii Prezídium PZ vyšlo odborom v ústrety a zohľadnilo pri prerozdelení bydlisko policajtov? Prišli na odborový zväz nejaké sťažnosti od vašich členov?

K prvej časti otázky môžem uviesť len toľko, že v kompetenciách OZP v SR nie je personálna právomoc, nie sme nadriadení týmto policajtom, preto nám neprináleží sa k tomuto vyjadrovať. Ostáva dôverovať vedeniu PZ, že nové prezidiálne útvary – ÚBOK, Národná protidrogová jednotka a Národná protiteroristická centrála budú vykonávať svoju prácu efektívne a prinesú aj želané výsledky.

Čo sa týka druhej časti otázky, vzhľadom na to, že sme nedostali žiadne podnety ani sťažnosti od našich členov, domnievame sa, že naša žiadosť o zohľadnenie bydliska policajtov bola vedením Prezídia PZ akceptovaná.

Ďakujem za rozhovor!
foto: OZP v SR

Z rokovania Rady predsedov

pokračovanie z 1. strany

Pôvodne avizovaný hosť rady predsedov, prezident PZ Lubomír Solák sa z rokovania vzhľadom na povodňovú situáciu ospravedlnil. Pozvanie však prijal generálny riaditeľ Sekcie personálnych a sociálnych činností MV SR Ivan Fufal, ktorého účasť možno označiť aj ako rozlúčkovú. V otvorenej diskusii Ivan Fufal, ktorý je sám členom OZP v SR, opísal náročnosť rokovaní s ministerstvom financií, ktoré má kompletný prehľad o všetkých obsadených aj neobsadených policajných ta-

obsadený stav, čo ešte viac skresľuje výšku priemerného platu policajta,“ vysvetlil Fufal.

Zásadná otázka, ktorú je potrebné podľa neho zvládnuť pri riešení podstavu v Policajnom zbore je, či vôbec ministerstvo vnútra má finančné prostriedky na všetky voľné neobsadené tabuľkové miesta. Podľa Fufalových informácií je v PZ zhruba 1200 voľných tabuľkových miest, ktoré nie sú finančne kryté. Ďalším otvoreným problémom je otázka 900 tabuľkových miest, ktoré by sa mali scivilniť. Policajný zbor by scivilnením tabuliek pokrýva-

tých nových 900 civilných administratívnych miest?

Otvorená diskusia o problémoch v polícii

Diskusia pokračovala a dotkla sa aj ďalších páľčivých tém, kolektívneho vyjednávania, udržateľnosti systému sociálneho zabezpečenia či zmien v prijímacom konaní pre vstup nových policajtov. Avizovaný odchod stoviek príslušníkov PZ do výsluhového dôchodku prirovnal ku dňu D a hodine H a dodal, že bývalé aj súčasné vedenie rezortu vnútra opakovane upozorňoval na potrebu prípravy na túto situáciu.

Na margo práce vedenia OZP v SR Ivan Fufal poznamenal, že nezávidí odborárom ich prácu. „V dnešnej dobe sa funkcia predsedu alebo podpredsedu odborového zväzu nedá robiť popri bežnej služobnej činnosti. Dennodenne rokujeme, často aj do neskorých nočných hodín,“ opísal Fufal náročnosť odborárskej práce, pričom otvorene priznal, že za zvýšenie príspevku na bývanie o 100 eur od 1. septembra 2024, ale aj za udelenie odmeny 500 eur všetkým príslušníkom PZ po vzore ozbrojených síl, môžeme ďakovať vedeniu OZP v SR, že „búšili na

Vedenie OZP v SR s ocenenými členmi Petrom Matejom a Andrejom Glejtekom.

dvere dovtedy, až ich prosby boli vyslyšané“.

Po zodpovedaní otázok z pléna sa Ivan Fufal poďakoval odborovému zväzu za doterajšiu spoluprácu. Ivan Fufal: „Som rád, že som sa mohol spoznať s terajším vedením a aj bývalými podpredsedami OZP v SR. Kedykoľvek príšli, sadli sme si, predebatovali veci a hoci som musel naraz hájiť záujem služobného úradu MV SR, ale aj OZP v SR, ktorého som členom, vždy sme našli riešenie.“

V rámci ďalšieho programu predseda OZP v SR Pavol Paračka informoval členov o aktuálnej činnosti OZP v SR a splnených úlohách od poslednej rady predsedov. Prerokované boli aj návrhy kolektívnych zmlúv, s ktorými OZP v SR vstúpil do kolektívneho

vyjednávania so sociálnym partnerom. Podpredseda OZP v SR Ján Filip informoval členov rady o záveroch porady prezidenta PZ s krajskými riaditeľmi. Podpredseda OZP v SR Peter Jakubík v krátkosti zhrnul svoje dojmy a podal rade predsedov základné informácie z tretieho kola kolektívneho vyjednávania medzi KOZ SR a vládou SR, ktorého sa zúčastnil. V ďalšej časti programu zaznela informácia o stave právnej ochrany a stave prípravy Kongresu OZP v SR a nových interných predpisov OZP v SR.

Na záver zasadnutia boli už tradične slávnostne odovzdané ocenenia pre prítomných zaslúžilých členov OZP v SR.

Ján Rohár, foto: autor

Pohľad na odborárske plénum.

bulkách. „Aj ministerstvo financií má svoje úlohy – nerieši nástupný plat policajta, ale priemerný plat a neriešia tabuľkový, ale skutočný

júcich administratívu iste získal voľné tabuľky pre výkon, no zásadná otázka podľa Fufala znie, kto by po tejto zmene zaplatil

Zmeny v rezorte vnútra

Od 1. októbra 2024 nastúpil do funkcie nového generálneho riaditeľa Sekcie personálnych a sociálnych činností MV SR pplk. JUDr.

Jozef Pápež. Vo funkcii vystriedal plk. JUDr. Ivana Fufala, ktorý k 1. októbru 2024 odišiel do výsluhového dôchodku. Vedenie OZP v SR

ďakuje Ivanovi Fufalovi za doterajšiu veľmi konštruktívnu spoluprácu. Novému generálnemu riaditeľovi Jozefovi Pápežovi blahoželáme

a želáme, aby úspešne nadviazal na prácu svojho predchodcu.

redakcia

Dočasný stabilizačný a dočasný náborový príspevok

V súvislosti s novelou zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov boli zavedené nové motivačné nástroje pre policajtov, a to dočasný stabilizačný príspevok a dočasný náborový príspevok.

Ide o jednorazové príspevky, ktoré majú prispieť k zvráteniu nepriaznivej personálnej situácie v Policajnom zbore a k zlepšeniu podmienok odmeňovania, ako aj udržateľnosť policajtov. O tieto príspevky musí policajt po splnení zákonom stanovených podmienok požiadať. Podrobnosti k dočasnému stabilizačnému

a náborovému príspevku sú uvedené v prechodných ustanoveniach nariadenia ministra vnútra Slovenskej republiky č. 17/2008 o vybraných platových náležitostiach príslušníkov Policajného zboru, prikazovaní služby nad základný čas služby v týždni a nariadení o služobnej pohotovosti príslušníkom Policajného zboru v znení neskorších predpisov, ktorého súčasťou sú aj vzory žiadostí o priznanie príspevku a ktoré je zverejnené na stránke odboru mzdovej politiky SPSC MV SR: SPSC-OMP - N MV SR 2008_17 - platové náležitosti PZ - Všetky dokumenty (minv.sk).

Dočasný stabilizačný príspevok

Dočasný stabilizačný príspevok vo výške 5 000 eur (v hrubom) bude môcť dostať policajt,

ktorého služobný pomer vrátane služobného pomeru príslušníka v Ozbrojených silách SR, Hasičskom a záchrannom zbore, Horskej záchranej službe alebo služobného pomeru ozbrojeného príslušníka finančnej správy bude trvať do 30. júna 2025 aspoň 20 rokov. Policajt bude následne povinný tri roky zotrvať v služobnom pomere.

Dočasný náborový príspevok

Dočasný náborový príspevok vo výške 5 000 eur (v hrubom) bude môcť získať policajt, ktorý sa prvýkrát prijme do služobného pomeru v období od 1. októbra 2024 do 31. decembra 2025. Nárok naň nebude mať policajt, ktorý by bol od októbra 2024 do konca roka 2025 prijatý opätovne.

O tento príspevok bude môcť

policajt požiadať až po získaní policajného vzdelania a ustanovení do funkcie a následne bude povinný zotrvať v služobnom pomere päť rokov.

Oba príspevky budú vyplatené policajtovi po zdanení a odvode poistného na zdravotné poistenie (v čistom) spolu so služobným príjmom v najbližšom výplatnom termíne po ich priznaní.

V prípade nezotrvania policajta v služobnom pomere po dobu ustanovenú zákonom, bude policajt povinný vrátiť príspevok, resp. jeho pomernú časť za počet mesiacov, v ktorých nezotrval v služobnom pomere. Pomernú časť príspevku vypočíta príslušný útvar, ktorý vypláca policajtovi služobný príjem a nadriadenému poskytne informáciu o sume, ktorú je povinný policajt vrátiť.

Policajt vracia služobnému úradu pomernú časť príspevku v čistom, t. j. po odpočítaní preddavku na daň a poistného na zdravotné poistenie. Následne služobný úrad vysporiada preddavok na daň a poistné na zdravotné poistenie.

Žiadosti o priznanie dočasných stabilizačného príspevku a dočasných náborového príspevku spolu s metodickým usmernením k zabezpečeniu jednotného postupu k praktickej aplikácii sú zverejnené na intranetovej stránke v časti „Útvary MV SR - Sekcia personálnych a sociálnych činností MV SR - Odbor mzdovej politiky - Metodické pomôcky - Aktuálne metodické pomôcky“.

text: Ministerstvo vnútra SR

Odborári našli kompromis s vládou

V utorok 17. septembra 2024 bola medzi vládou SR a KOZ SR uzavretá dohoda na znení kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa pre štátnu a verejnú službu na rok 2025 a 2026.

Kolektívne zmluvy vyššieho stupňa na rok 2025 (od 1. januára 2025) zabezpečujú zamestnancom verejnej služby a štátnym zamestnancom vyplatenie odmeny vo výške 800 euro, ktorá bude vyplatená vo výplatnom termíne za mesiac máj 2025.

Na základe kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa sa zákla-

dná stupnica platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme zvýši od 1. januára 2026 o 5 %. Platové tarify štátnych zamestnancov sa zvýšia od 1. januára 2026 o 5 %.

Súčasťou kolektívnych zmlúv sú dojednané aj tzv. sociálne benefity: priaznivejšia úprava dĺžky pracovného času, výmera dovolenky o týždeň viac oproti zákonu, odchodné a odstupné zvýšené o jeden funkčný plat nad rozsah zákona, príspevok na doplnkové dôchodkové sporenie, či prídely do sociálneho fondu. Zároveň získajú verejní a štátni zamestnanci

2 dni na zotavenie, tzv. sick days.

Sme si vedomí stavu verejných financií a potrebnej konsolidácie, preto sme po dlhých a komplikovaných vyjednávaniach v tejto

zložitej situácii pre štátny rozpočet akceptovali ponuku, ktorá sa zo strany štátu postupne vyvíjala – z ponuky nulovej valorizácie

platov a nízkej sumy na odmeny až po dohodnutú jednorazovú odmenu v roku 2025 a valorizáciu v roku 2026.

Osemsto eurová odmena je zaujímavá hlavne pre zamestnancov pracujúcich vo verejnom sektore, ktorí sú zaradení v nižších tarifných triedach. Valorizácia 5 % do taríf v roku 2026 by mala byť viac ako odhadovaná inflácia pre daný rok. Tým pádom by mali v danom roku rásť nielen nominálne, ale aj reálne mzdy.

Dlhodobým cieľom KOZ SR ostáva zmena systému odmeňovania zamestnancov vo verejnej a

štátnej službe, čo si bude vyžadovať analýzu a následné legislatívne zmeny. Systém odmeňovania by mal byť spravodlivejší a zabezpečiť, aby nedochádzalo k prepadu tarifných platov pod úroveň platnej minimálnej mzdy.

Poznámka redakcie: **Na našom ministerstve je až 980 zamestnancov v štátnej službe a vo verejnom záujme, ktorých priznaná platová tarifa je nižšia ako minimálna mzda!**

tlačová správa KOZ SR

Skončila dlhoročná riaditeľka SOŠ PZ Košice

Po 21 rokoch služby v Policajnom zbore 1. októbra 2024 odišla do výsluhového dôchod-

ku dlhoročná riaditeľka Strednej odbornej školy Policajného zboru (SOŠ PZ) v Košiciach

plk. PaedDr. Lucia Vargová PhD., Policajnú školu v Košiciach viedla 14 rokov a 5 rokov predtým pôsobila na funkcii zástupkyne riaditeľa školy. O novom riaditeľovi alebo riaditeľke SOŠ PZ Košice rozhodne výberové konanie.

SOŠ PZ Košice zastáva významné miesto v štruktúre policajného vzdelávania. Štyrikrát do roka poskytuje pomaturitné kvalifikačné vzdelávanie – základnú policajnú prípravu. Zároveň poskytuje aj pomaturitné zdokonaľovacie štúdium – dôstojnícke štúdium, najnovšie aj v primárnej časti prípravy.

Okrem toho poskytuje najväčšie možnosti pre ďalšie vzdelávanie policajtov, vrátane kurzov kriminalistických technikov. Vzhľadom na svoju polohu a blízkosť k východnej hranici SR, poskytuje aj špecializovanú prípravu pre hraničnú a cudzi-neckú políciu.

Riaditeľ Centra vzdelávania a psychológie MV SR Rastislav Hajko pri príležitosti ukončenia služobného pomeru riaditeľky SOŠ PZ Košice vysoko ocenil prístup Lucie Vargovej k plneniu služobných povinností, jej odbornosť, vysoké pracovné nasadenie a profesionalitu. „Je to dôsledná a precízna manažérka a bude

veľmi ťažké ju nahradiť,“ uviedol Hajko, s tým že z hľadiska úrovne výchovno-vzdelávacieho procesu a kvality manažovania nastavila pomyselnú latku veľmi vysoko.

Slová vďaky na adresu odchádzajúcej riaditeľky policajnej školy prichádzajú aj zo strany predsedníčky Základnej organizácie Odborového zväzu polície v SR pri SOŠ PZ Košice Eriky Fedorčákovéj. „Mali sme veľmi korektný vzťah,“ zhodnotila predsedníčka ZO OZP v SR a zaželala pani Lucii Vargovej veľa úspechov v jej ďalšom živote a hlavne veľa zdravia.

redakcia, foto: SOŠ PZ Košice

Dnes už bývalá riaditeľka SOŠ PZ Košice Lucia Vargová.

Veľká voda spôsobila problémy v SOŠ PZ Bratislava

Minulý mesiac Slovensko, prevažne jeho západná časť žila následkami povodní. Obzvlášť zasiahnutým regiónom bolo Záhorie. Problémy sa nevyhli ani Strednej odbornej škole (SOŠ PZ) v Bratislave.

Nedela, 15. septembra 6:00 ráno. Všetko sa uskutočnilo veľmi rýchlo. Zápaly v dôsledku zlyhania prečerpávacej stanice v Devínskej Novej Vsi zasiahli areál SOŠ PZ Bratislava nečakane a bez ohlá-

senia. V priebehu jednej hodiny došlo k zatopeniu nižšie postavených oblastí areálu, ktoré využíva predovšetkým Centrum podpory Bratislava, Sekcia ekonomiky MV SR a Úrad na ochranu ústavných činiteľov a diplomatických misií MV SR. Čiastočne pod vodou sa ocitla aj stála služba. Z priestorov, ktoré priamo využíva škola, sa voda dostala jedine do menej využívaného polygónu dopravy. Hlavnú budovu školy či miesto na zhromažďovanie sa podarilo aj po-

mocou vriec s pieskom ochrániť. Duchapritomní policajti zachránili aj služobné motorové vozidlá patriace škole. Senzáciu v médiách vyvolali obrázky zatopených vyradených vozidiel ochranky MV SR. Tieto zábery sa okamžite stali predmetom vytlčania politických bodov. Podľa našich informácií sa, ale funkčné vozidlá ochranky rovnako podarilo zachrániť.

Faktom je, že na inom mieste areálu došlo k zaplaveniu niekoľkých, zväčša súkromných moto-

rových vozidiel. Ich majiteľov sa skoro ráno v nedeľu nepodarilo dostatočne rýchlo skontaktovať a po necelej hodine už boli pod vodou. Veľká voda poškodila aj vnútorné zariadenia skladov využívaných centrom podpory a sekciou ekonomiky. Znehodnotené ostali viaceré kusy nábytku, kancelárske potreby – papiere, dosky a podobne. Voda dosiahla výšky elektrickej rozvodovej skrinky, čo spôsobilo aj výpadok elektrickej energie.

Dalo sa podobnej udalosti

predísť? Ľudia z prostredia školy hovoria, že len veľmi ťažko. Celá situácia totiž vznikla v dôsledku havárie, respektíve čiastočne nefunkčných čerpadiel na prečerpávacej stanici, na čo ministerstvo vnútra vplyv nemalo. Je takisto veľmi ťažko predstaviteľné, vybudovať dôkladnú protipovodňovú ochranu okolo celého areálu, keďže aj pri povodniach, ktoré Bratislavu v minulosti zasiahli, nebola škola ani jej okolie dotknuté.

Ján Rohár, foto: zdroj redakcie

Súťaž preverila schopnosti tých najlepších

V stredu 11. septembra 2024 sa v Stredisku špeciálnej prípravy Stupava konal oficiálne druhý ročník (nielen) streleckej súťaže o Putovný pohár

Po dvoch rokoch, keď sa nultý a prvý ročník súťaže konali na strelnici neďaleko Malaciek, sa podujatie presunulo bližšie k hlavnému mestu, do areálu bý-

eliminácia nebezpečného páchatela či psa a v neposlednom rade aj prenos kolegu a poskytnutie prvej pomoci. Oproti minulému roku bol areál pri Stupave viac prispôbený pre zásahy v interiéroch bývalých vojenských priestorov.

Členovia špeciálnych policajných jednotiek si tak vyskúšali naozaj extrémne náročné podmienky, akým nie sú bežne vystavení ani pri zásahoch alebo bežných cvičeniach. Pri jednej disciplíne si museli napríklad pred streľbou namočiť ruky do ladovej vody, čím boli simulované zimné podmienky. Po ďalšej streľbe zas museli policajti zvládať vykonať cviky či pamätať si na, ktorý terč je potrebné strieľať. Za každú streľbu potom zinkasovali určitý počet bodov, ktorí sa im na konci odrátal od celkového času. Každý tím zvládol všetky úlohy za približne hodinu a 15 minút. Všetci účastníci ukázali vysokú profesionálnu úroveň, pričom najväčšiu pozornosť vzbudili strelecké disciplíny, ktoré zabezpečovali inštruktori PPÚ Bratislava.

Celkovo sa súťaže zúčastnilo 10 družstiev – všetky pohotovostné policajné útvary okrem prešovského, zásahová jednotka RHCP a zásahová jednotka Polície ČR z Brna. Príslušníci PPÚ Prešov sa podujatia nezúčastnili zo zdravotných dôvodov. Oproti minulému roku chýbala aj zásahová jednotka NAKA, ktorá zanikla po reorganizácii a nová zásahová jednotka na prezídiu ešte nevznikla.

Do súťaže boli vybratí tí najlepší z najlepších. O ich vyslaní rozhodovalo velenie útvaru a do trojčlenného družstva spravidla zaradili svojich najlepších bežcov, strelcov a medikov. Okrem

Taktická streľba zo strechy autobusu.

trojčlenného tímu malo každé družstvo aj svojho podzemného delegáta, ktorý slúžil nielen ako morálna podpora tímu, ale aj ako záruka korektného vyhodnotenia celej súťaže.

Podujatie bolo organizačne na vysokej úrovni a pre účastníkov bolo pripravené aj občerstvenie. Počas súťaže si účastníci vymenili cenné skúsenosti a rady, osobitne s kolegami z Českej republiky, ktorých účasť podujatiu dodala medzištátny charakter. Obzvlášť preto, že inšpirácia na vznik podobného podujatia na Slovensku prišla z Českej republiky. Organizátor a iniciátor súťaže Radoslav Chmelík vyzdvihol vynikajúcu spoluprácu so Strediskom špeciálnej prípravy PZ v Stupave a poďakoval sa aj všetkým partnerom a sponzorom podujatia, medzi ktorými nechýbal ani Odborový zväz polície v SR v zastúpení základnej organizácie 8/68 pri Okresnom riaditeľstve PZ v Petržalke a Krajskej rady OZP v SR Bratislava. OZP v SR na podujatí zabezpečil vecné ceny pre účastníkov v podobe power banky, taktickej baterky a multifunkčného nožička.

Akciu svojou osobnou prí-

tomnosťou podporil aj krajský riaditeľ PZ Bratislava Viliam Adamec. Ten sa netají víziou v budúcom roku rozšíriť medzinárodnú účasť na súťaži. Plánuje sa väčšie zapojenie kolegov z ďalších českých miest, ako aj kolegov z Poľska. „Zásahová jednotka je srdce policajtov, každá služba v PZ v istej chvíli potrebuje od nich pomôcť. Prešiel som si celú trať aj s družstvom, ide o veľmi náročnú trať a na konci dostali maximálne zabráť. Títo policajti v zásahových jednotkách musia byť vytrvalí a pripravení na všetky úskalia, aby sa vedeli zorientovať v krátkom čase a v maximálnej rýchlosti,“ zhodnotil priebeh súťaže Viliam Adamec.

Ján Rohár, foto: autor, PZ

1. miesto - PPÚ OPP KR
PZ Banská Bystrica

2. miesto - PPÚ OPP KR
PZ Košice

3. miesto - PPÚ OPP KR
PZ Nitra

Na vyhodnotenie súťaže v poobedných hodinách prišiel policajtov podporiť aj prezident PZ Ľubomír Solák.

riaditeľa KR PZ Bratislava. Podobne ako minulý rok, aj tento rok organizačne celé podujatie zastrelil Pohotovostný policajný útvar Odboru poriadkovej polície v Bratislave. Súťaž naozaj preverila schopnosti členov zásahových jednotiek zvládnuť aj extrémne podmienky. Na organizácii podujatia sa aktívne, prostredníctvom svojej základnej organizácie č. 8/68 a krajskej rady v Bratislave, podieľal aj Odborový zväz polície v SR.

valej protiraketovej základne pri Stupave. Tá dnes slúži na účely výcviku ako Stredisko špeciálnej prípravy PZ.

Súťaž prebiehala v tímoch po troch členoch a disciplíny boli navrhnuté tak, aby preverili nielen fyzickú, ale aj psychickú odolnosť súťažiacich. Súťažiaci čelili rôznym výzvam, ako boli kondičné a strelecké cvičenia, prenášanie viac ako 50-kg pneumatík, taktické cvičenia, hod nožom, záchrana rukojemníkov a detí,

Prenos pneumatiky.

Spomienka na priateľa novinára

Koncom septembra uplynul rok odkedy nás navždy opustil náš priateľ, kolega, rozhladený a erudovaný novinár Mgr. Peter Ondera.

Peter Ondera dlhých 12 rokov pôsobil v rámci Odborového zväzu polície v SR ako redaktor novín POLÍCIA. Novinám po svojom nástupe dodal vážnosť a pozdvihol ich na patričnú úroveň. Bývalý predseda OZP v SR Miroslav Litva si pri tomto smutnom výročí zaspomínal na Petra Onderu. „Vážil som si ho, dalo sa s ním veľa vecí konzultovať a nieke-

dy som po týchto rozhovoroch prehodnotil svoje názory na niektoré diania,“ hovorí Miroslav Litva, s tým že rozhladený a informovaný Ondera slúžil často aj ako dôležitá spätná väzba. Ako dlhoročný zamestnanec ministerstva vnútra si bol Peter Ondera veľmi dobre vedomý, ako fungujú rôzne procesy v rezorte vnútra. S nadhľadom pristupoval aj k rozhovorom s funkcionármi rezortu. „Keď sa funkcionár dostal do novín, bol to pre neho sviatok a musel odpovedať na tie otázky, ktoré nás zaujímajú a nie si len robiť

reklamu a sebaaprezentáciu,“ opisuje Litva Onderovu novinársku prax v novinách POLÍCIA. Za bývalého ministra vnútra Roberta Kaliňáka sa dokonca stalo, že istý generálny riaditeľ sekcie dlhodobo neodpovedal na otázky, ktoré dostal a tak sa pristúpilo k rozhodnutiu zverejniť len položené otázky a namiesto odpovedí uverejniť len prázdne biele miesto. Ktovie, ako by súčasní funkcionári MV SR zareagovali na podobný prístup...

Miroslav Litva spomína, že už v čase pôsobenia Petra Onderu v redakcii, vedenie OZP v

SR vedelo, že bude veľmi náročné ho kvalifikovane nahradiť. Aj dnešná redakcia, ktorá nastúpila po problematickom období novín v auguste 2022, si je vedomá odkazu Petra Onderu a potreby byť vždy primerane kritický, ale aj vecný. Peter Ondera sa minulý rok symbolicky rozlúčil s čitateľmi novín POLÍCIA, jeho posledný komentár v ktorom povzbudil súčasnú redakciu novín, vyšiel len pár dní pred jeho nečakaným odchodom. Spomíname a nezabudneme!

redakcia, foto: archív redakcie

Majstrovstvá v policajnej streľbe

Odbor výcviku organizoval 27. augusta 2024 v Stredisku špeciálnej prípravy Stupava Majstrovstvá útvarov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (MV SR) a Prezídia PZ (P PZ) v policajnej streľbe za rok 2024.

losť streľby, správnu manipuláciu so strelnou zbraňou a taktické krytie.

Komplexné preverenie zručností policajtov

Okrem troch nových streleckých boxov v otvorenom priestranstve a previerkové-

bol piaty parkúr postavený v stiesnených podmienkach uzavretého priestoru. Pri ňom boli jednotliví súťažiaci rozptyľovaní hlukom reprodukovanej krik. Zásah sťažovala aj tma v miestnosti, v ktorej mohli použiť len pridelenú baterku. Každý strelec mal podľa normy k dispozícii v rámci parkúrov spolu 80 ks nábojov. Na rozdiel od nedávnej minulosti je potrebné pozitívne vyzdvihnúť fakt, že sa na pretekoch používalo výhradne nontoxové streľivo.

„Súťaž v policajnej streľbe je preverenie streľby a taktiky policajtov, ktorí si počas nej preveria svoje schopnosti. Pre účastníkov sú pripravené rôzne modelové situácie, s ktorými sa policajti vo výkone služby môžu stretnúť,“ uviedol Daniel Sojka. Na majstrovstvách sa využila celá škála terčov, od kovových padacích až po fototerče.

Vítazmi boli špeciálne útvary

Po niekoľkých hodinách zápolenia jednotlivcov a družstiev sme spoznali ví-

tažko konkurovať tým, ktorí majú výcvik niekoľkonásobne častejšie a disponujú niekoľkými tisíckami „patrónov“

Daniel Sojka (vľavo) a Marián Filuš počas úvodného príhovoru k súťažiacim.

Majstrovstvá otvoril zástupca riaditeľa odboru výcviku P PZ (OV PPZ) Daniel Sojka. Následne boli účastníci hlavným rozhodcom Mariánom Filušom poučení o všeobecných pravidlách a zásadách bezpečnosti manipulácie so strelnou zbraňou počas súťaže. Na piatich streleckých stanoviskách (parkúroch) pripravených OV P PZ si spolu tridsaťosem súťažiacich precvičilo svoje schopnosti a strelecké zručnosti. Hlavný dôraz pri zvládnutí jednotlivých streleckých parkúrov bol kladený na bezpečnosť, presnosť a rých-

ho parkúru pre 1. skupinu na výcvikové roky 2022 - 2024

Vítazky kategórie ženy Daniela Havranová (sprava) a Zuzana Balátová (zľava).

Strieborná Zuzana Balátová sa s úlohou strieľať z balančnej podložky „BOSU“ vysporiadala vskutku originálne.

ťazov. V kategórii ženy zvíťazila Daniela Havranová z poriečneho oddelenia odboru poriadkovej polície P PZ, druhé miesto obsadila Zuzana Balátová z NCODK P PZ. Z mužov bol najúspešnejší J. R. príslušník zo ZS NAKA P PZ, na druhom mieste skončil príslušník M. J. z ÚOÚ P PZ a tretie miesto si vystrelal A. V. z ÚZPČ PPZ.

V kategórii družstvá sa na prvom mieste umiestnilo družstvo NAKA, druhé miesto obsadilo družstvo ÚOÚ 1 a na treťom mieste sa umiestnilo družstvo ÚOÚ 2. Celkové výsledky potvrdili dobrú pripravenosť elitných policajných jednotiek, ale aj fakt, že príslušníci z útvarov, kde je strelecká norma niekoľko desiatok nábojov ročne, môžu

ročne.

Kľúčový význam pre výcvik

Hlavný rozhodca v závere vyjadril spokojnosť, že sa tohtoročná súťaž obišla opäť bez zranení či protestov, pričom vyzdvihol profesionalitu súťažiacich. Zároveň nezabudol poznamenať, že je stále menší prílev nových strelcov na takýchto podujatiach aj napriek snahe OV PPZ pre zlepšenie podmienok výcviku, ktorý je nevyhnutný pre pripravenosť policajtov na krízové situácie, s ktorými sa môžu stretnúť počas výkonu služby.

Branislav Balogh, foto: autor

Futbalový turnaj odborárov

Dňa 6. septembra 2024 sa uskutočnil III. ročník hasičsko-policajného turnaja odborárov vo futbale v spolupráci s riaditeľom OR PZ Nitra. Turnaja sa zúčastnilo 8 družstiev: ZO OZP v SR Nitra, ZO Odborového zväzu hasičov pri HaZZ Nitra, OKP OR PZ Nitra, OO PZ Nitra - Západ, OO PZ Zlaté Moravce, ÚVTOS Nitra - Chrenová, ÚVV a ÚVTOS Nitra, Mestská polícia Nitra. Víťazom sa zaslúžene stalo družstvo hasičských odborárov z HaZZ Nitra, ktoré na tur-

naji neinkasovalo žiadny gól. Na druhom mieste skončilo družstvo ÚVTOS Nitra - Chrenová. Družstvo ZO OZP v SR Nitra sa umiestnilo na čestnom treťom mieste, keď jedinou prehrou družstva, bola prehra s víťazom turnaja. Po športovom výkone si hráči spoločne pochutili na výbornom guláši, ktorí spoločne pripravili policajní i hasičskí odborári.

Juraj Pavlovič - ZO Nitra, foto: autor, redakčne upravené

Odborárske futbalové mužstvo.

VAŠE NÁMETY A TIPY NA REPORTÁŽE POSIELAJTE NA

novinypolicia@gmail.com

POCHVÁLTE SA ÚSPECHOM | PREZENTUJTE SVOJU PRÁCU

Na Liptove futbal spája

Dňa 7. septembra 2024 sa na futbalovom ihrisku v obci Svätý Kríž uskutočnil už 5. ročník futbalového turnaja organizovaného Základnou organizáciou OZP v SR č. 913-1 Liptovský Mikuláš. Turnaja sa tento krát zúčastnilo celkom osem družstiev z Krajského riaditeľstva PZ Žilina, Okresného riaditeľstva PZ Liptovský Mikuláš, Okresného riaditeľstva HaZZ Liptovský Mikuláš, Horskej záchranej služby Nízke Tatry a Mestskej polície Liptovský Mikuláš.

Účastníci futbalového turnaja.

Družstvá svojou účasťou podporili aj viacerí naši bývalí

kolegovia, dnes už pôsobiaci napríklad v Ozbrojených silách SR

alebo na výsluhovom dôchodku, medzi nimi aj najstarší účastník turnaja npor. Štefan Pavlov, v.v. Turnaj zaslúžene vyhralo družstvo Horskej záchranej služby Nízke Tatry, strieborné medaily si odnieslo družstvo Oddelenia mýtnej polície PZ Liptovský Mikuláš a na treťom mieste skončilo družstvo Odboru kriminálnej polície OR PZ Liptovský Mikuláš. Ocenení boli aj jednotlivci, ako najlepší strelec Peter Húska z Horskej záchranej služby Nízke Tatry, najlepší brankár Matej Debnár z Odboru kriminálnej

polície OR PZ Liptovský Mikuláš a najlepší hráč turnaja Michaela Lehotská z družstva Okresného riaditeľstva HaZZ Liptovský Mikuláš. Na svoje si okrem účastníkov turnaja prišli aj ich rodinní príslušníci, pre ktorých bol pripravený bohatý sprievodný program, varil sa guláš, podávala sa lokálna kryoterapia, deti si užíli animácie, skákací hrad a penu od hasičov.

Peter Matej – ZO č.913-1,
foto: autor

Sledujte OZP v SR na Facebooku

www.facebook.com/ozpvsr

Súčasťou stránky je uzatvorená skupina pre členov

38€ mesačne

BUĎ V POHYBE S MULTISPORTOM

JEDNA KARTA, MNOHO PRÍLEŽITOSTÍ

S kartou MultiSport môžete preskúmať množstvo pohybových a relaxačných aktivít. Vyrazte s rodinou alebo priateľmi a využite svoj voľný čas naplno!

- Viac ako 230 druhov aktivít
- Jeden vstup denne
- SK & CZ vyše 2700 zariadení
- Aktivity pre všetkých

Nájdí svoju obľúbenú aktivitu

Všetky potrebné informácie nájdete na www.ozpsr.sk/benefity/slovensko/multisport

MultiSport

Benefit, vďaka ktorému sa cítite lepšie

Pomoc pre policajtov v čase horúčav

Krajská rada OZP v SR Košice zabezpečila v čase výrazných septembrových horúčav minerálky pre policajtov slúžiacich počas podujatia Letecké dni Košického kraja 2024. Policajti, napriek horúčavám, predviedli ukážky služobnej činnosti PPÚ Košice ako aj kynológie odboru poriadkovej polície Košice.

Veľkolepá airshow Letecké dni Košického kraja sa po roku v sobotu 7. septembra a v nedeľu 8. septembra vrátila na košické „zväzarmovské“ letisko. Diváci si vďaka jasnej oblohe bez mrakov mohli vychutnať vzdušnú akrobáciu špičkových pilotov, pozrieť moderné helikoptéry aj historické stroje z časov minulých. Nad dodržiavaním poriadku v priestoroch letiska dohliadali policajti, pracovníci SBS a dobrovoľníci.

Usporiadatelia priestor letiska rozdelili do viacerých okruhov. Vytvorili informačný okruh, predajný okruh, zábavný okruh s detskými atrakciami a kolotočmi. Vo veľkom informačnom okruhu boli umiestnené prezentačné stánky armády, polície, vysokých a stredných škôl. Zvuk výstražných majákov upozorňoval na priestor, kde mala svoj stánok polícia. Zážitkom pre malých návštevníkov bola možnosť sadnúť si do policajného auta a pozrieť jeho výbavu. Najmenší diváci obdivovali výbavu služobných motocyklov. V informačnom stánku policajtky oddelenia

prevencie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach mali množstvo publikácií, plagátov, omalovánky pre deti, cukríky, perá a farbičky s logom Polícia. Kolegyně odpovedali na zvedavé otázky detí a záujemcov o prácu v polícii. Deti pochopili, že policajná práca je iná ako vidia v televíznych kriminálnych seriáloch, že práca policajta nie je len jazdenie autom a hrozenie pokutami. Poznali, že záujemca o prácu v polícii musí prejsť sitom testov, ktoré po vyhodnotení dajú konečnú odpoveď či si oblečie uniformu. Napriek tomu, že ručička teplomera stúpala nad 30 stupňov kolegyně s úsmevom odpovedali na položené otázky. Bolo tam neznesiteľne horúco a tak voda, kávička či iný chladený nápoj bol nevyhnutným doplnkom. Praktické ukážky policajnej práce kolegov z pohotovostného policajného útvaru poriadkovej polície a z oddelenia kynológie odboru poriadkovej polície Krajského riaditeľstva Policajného

zboru v Košiciach boli plánované do popoludňajšieho programového bloku, čo signalizovalo, že bude poriadne horúco. Práve z dôvodu septembrových horúčav sme sa v Krajskej rade OZP v SR Košice rozhodli, že svojim kolegom, ktorí nás reprezentujú na medzinárodnom podujatí zabezpečíme aspoň minerálku. Natíska sa otázka, či by minerálku v extrémnom letnom počasí nemal poskytovať priamo služobný úrad zo svojich prostriedkov?!

Otvorenia hlavného programu sa zúčastnil predseda Košického samosprávneho kraja Rastislav Trnka, primátor mesta Košice Jaroslav Poláček ako aj bývalý prezident SR Rudolf Schuster. V rámci programu na oblohe odštartovali ukážky akrobatickej pilotáže menších lietadiel lietajúcich v skupinách a jednotlivo. Všetko pôsobilo ako nádherné vzdušné divadlo, kde účinkujúci ponúkali svoje umenie a zručnosti. Divákovi sa predstavili prúdoví stíhači na

Predsedníčka Krajskej rady OZP v SR Košice Mária Molnárová odovzdala policajtom slúžiacim počas podujatia minerálky.

lietadlách L29, piloti na helikoptéroch, špičkoví akrobati, letecké skupiny a vzdušné sily slovenskej armády. Na ploche pred tribunou vystupovali detské tanečné a herecké súbory. Program obohatili aj kolegovia z oddelenia kynológie a z Pohotovostného policajného útvaru poriadkovej polície ukážkami zo svojej policajnej práce. No po chvíľke sa opäť objavilo slniečko a to už z letovej dráhy sa zdvíhal bývalý bojový letún L39 Albatros. V lietadle sedel pilot, ktorý predviedzal na oblohe neskutočné kreácie, pri ktorých diváci ani nedýchali. Nasledovala skupina pilo-

tot z Retro Sky Tea na lietadlách sfarbených v podobe stíhačov z druhej svetovej vojny a na oblohe simulovali ostré vzdušné súboje z čias druhej svetovej vojny. Špičkovú pilotáž predviedol český majster sveta v akrobácii na raritnom lietadle SU 29. Celé podujatie sa veľmi vydarilo, bolo to nádherné a všetci sa už teraz tešíme na to, čím nás usporiadatelia prekvapia na budúci rok.

Mária Molnárová – Krajská rada OZP v SR Košice ,redakčne skrátené a upravené foto: autor

Pohľad na areál.

Žandárstvo slovenského štátu po potlačení SNP

Prinášame vám pokračovanie historického článku, ktorý pripravil náš spolupracovník a policajný historik Peter Nevolný, o činnosti žandárstva po potlačení SNP za éry hlavného veliteľa Timotheusa Ištoka. Prvú časť článku nájdete v minulom čísle novin POLÍCIA č. 8/2024.

Vypuknutie Povstania svojimi sekundárnymi dôsledkami spôsobilo rozleptanie a dezorganizáciu žandárskych štruktúr aj tam, kde prebiehalo len krátko. OVŽ v Trnave muselo napríklad nahradiť miesta po zbehoch zo žandárskych staníc v Trnave, Sereďi a židovskom pracovnom tábore v tomto meste žandármi z okolitých obcí. Novoustanovení boli i veliteľia staníc. K niektorým staniciam boli pridelené posily z armádnych Asistenčných jednotiek, ktoré dočasne nahradili žandárov zapojených do Povstania. Premiestňovanie žandárov medzi stanicami sa však neraz ukázalo ako kontraproduktívne, čo zavinilo evidentné nemecké zasahovanie.

Nemci žandárov niekedy poverovali natoľko podradnými úlohami, že existencia takýchto staníc strácala funkčný zmysel. Keď 20. septembra 1944 nemecká branná moc spolu s FS prevzali plný dohľad nad spomínaným sereďským táborom, žandárom prideliť len strážne služby pod svojim velením. Žandárska expozitúra pri koncentračnom tábore bola nakoniec k 1. októbru 1944 na návrh samotného OVŽ Trnava, ktorému podliehala, zrušená. V iných okresoch považovali orgány nemeckej bezpečnostnej polície (Sicherheitsspolizei - SP) a bezpečnostnej služby (Sicherheitsdienst - SD) takéto prejavy za znaky odpadlícťva a sympatií s odbojom. Okresný žandársky veliteľ v Bánovciach nad Bebravou npor. žand. Štefan Mikula bol dňa 24. októbra 1944 zatknutý SD za to, že od septembra nepodával žiadne situačné hlásenia o dianí v meste, o partizánskych pohyboch, ani o odboji všeobecne, čo Nemci vyhodnocovali ako cieľenú sabotáž. Od novembra 1944 až do konca vojny bol suspendovaný a na veliteľskom pos-

te ho nahradil hl. d. zást. Juraj Beták. Š. Mikula pritom dozaista nekonal zo sabotážnych pohnútok, ale pod vplyvom situácie v meste a okolí, ktorú ľudácky režim nedokázal dostať pod kontrolu. Bánovskí žandári zostali po udalostiach z 30. augusta 1944 len štatistami. Odbojári vo vysokej presile „hneď obsadili tunajšie žandárske stanice, ktoré im vôbec žiaden odpor nekladly“. Situáciu sa nepodarilo zvrátiť ani privolanému vojsku. Z úradných dokumentov HVŽ a žandárskych staníc v regiónoch je celkovo čitateľný nesporný fakt - žandárstvo po všetkých stránkach jednoznačne zostávalo v závese za ostatnými bezpečnostnými zložkami. Žandári väčšie samostatné akcie proti partizánom prakticky neuskutočňovali; takmer vždy tvorili len súčasť miešanej jednotky, zloženej z príslušníkov pohotovostných oddielov HG, SP a SD. Mimořadnými úspechmi nevynikli ani tri aktívne POŽ, sídlia v Bratislave, Trenčíne a Banskej Bystrici (vo februári 1945 evakuovaný do Hlohovca). V prípade POŽ Bratislava

(veliteľ stotník Jozef Šiška) sú doložené dve výpadové akcie na Záhorí a v prípade POŽ Hlohovec (vel. por. Štefan Opáth) niekoľko akcií v lesoch Považského Inovca. Akcie POŽ Hlohovec z druhej polovice februára 1945, uskutočňované s miestnym pohotovostným oddielom Hlinkovej gardy (POHG) a nemeckými policajno-bezpečnostnými orgánmi, patrili medzi rozsahovo najväčšie i čo sa týka počtu obetí. Okresný veliteľ žandárstva disponoval približne 10 - 12 mužmi. Po tom, čo zistil, že Asistenčná jednotka nie je schopná zasiahnuť, požiadal o pomoc posádkové veliteľstvo v Trenčíne. Ani to však nedokázalo žandárskemu veliteľovi v Bánovciach nad Bebravou spočiatku pomôcť. Až 30. augusta 1944 okolo 19.30 h. dorazili do mesta vojaci Trenčianskeho pešieho pluku pod velením por. Alberta Jerigu. Príchod dvoch nákladných áut vojakov sa zaobišiel bez akéhokoľvek stretu s partizánmi, čo okresný náčelník Alexander Minárik A. Jerigovi vyhadzoval na oči. Jednotka sa napokon bez zásahu vrátila naspäť do

Trenčína, hoci Svrbice - Ardanovce - Radošina si vyžiadali životy ôsmich partizánov. Približne v rovnakom čase (od 17. februára 1945) zasahoval v teréne aj POŽ Trenčín (vel. por. Krška), ktorý sa podieľal na pacifikovaní partizánskeho hnutia v priestore obcí Hradište a Lutov. POŽ v počte 35 mužov disponoval 35 pištoľami, 31 puškami, štyrmi guľometmi vz. 26 a 100 kusmi ručných granátov vz. 34. Od prelomu rokov 1944/1945 prichádzali na HVŽ len samé negatívne správy. Podobne, ako v súvislosti s činnosťou POHG, aj v radoch žandárstva sa prejavovali veľké rozdiely medzi nadhodnotenými úmyslami velenia v Bratislave a tristnou každodennosťou v nasadení.

T. Ištok vydal svoj prvý denný rozkaz ako hlavný veliteľ až 19. decembra 1944, mesiac po nástupe do funkcie. Denné rozkazy zostali dennými akurát tak na papieri - do konca roku 1944 T. Ištok vydal iba dva a v roku 1945 ďalších sedem (posledný zachovaný 20. marca 1945).

pokračovanie na 8. strane

pokračovanie z 7. strany

Nemožno pritom povedať, že by ich nemal pre koho vydávať. Začiatkom decembra HVŽ disponovalo celkovo 2100 žandármi v činných službách. V záujme precíznejšieho plnenia povinností veliteľstvo v Bratislave uvažovalo žandárov komplexne preložiť tak, aby prerušilo možné lokálno-rodinkárske väzby a zabránilo tolerovaniu z jeho hľadiska netolerovateľných zjavov a živlov na slobode. Ani táto vízia (ako mnohé ďalšie), sa pre technické komplikácie neuskutočnila. Od januára 1945 bol už jasne badať postupný rozklad znovuvybudovaných žandárskych staníc a veliteľstiev, voči ktorému bolo HVŽ bezmocné. Jediné, na čo sa T. Ištok

Timotheus Ištok.

dokázal zmôcť, boli výstrahy a vyhrážky disciplinárnym konaním proti zodpovedným okresným a oblastným veliteľom. Začiatkom januára 1945 napríklad napísal pohoršený list oblastnému veliteľovi žandárstva v Brezne nad Hronom, v ktorom ho kritizoval za nedostatočné podchytenie zločiek v okresoch Revúca, Hnúšťa a Dobšiná. V týchto mestách východnej časti Pohronskej župy žandári svoju činnosť dlhšiu dobu nevykonávali. Časť sa rozprchla, časť prečkávala udalosti u rodín a sledovala vývoj situácie. Druhá skupina žandárov sa usilovala dosiahnuť preloženie

na západné Slovensko, kde bolo bezpečnostné riziko žandárskej služby predsa len o čosi menšie. T. Ištok kritizoval oblastné veliteľstvo o to viac, že dňa 13. decembra 1944 vydal zvláštny rozkaz, ktorým dostalo širokú autonómiu a voľnú ruku v uskutočňovaní reorganizácie. Prchká kritika hlavného veliteľa však zostala bez nápravných opatrení. Sužujúce problémy sa objavili i na severe Slovenska. V Tatranskej župe pracovalo vo svojich staniách len minimum žandárov. V celom Ružomberkom okrese bol v službe jediný žandár (stot. Čendula), na Orave zopár jednotlivcov. Žandári v tejto oblasti navyše doplácali na priam nenapraviteľnú pochybovačnosť nemeckých SP a SD. Aj napriek dohode o spolupráci orgánov SP a SD s OVŽ v Ružomberku si Nemci vyhradili právo vyšetrovať úplne všetky politické delikty. Kompetencie žandárov sa tak obmedzovali iba na nepolitické záležitosti, t. j. ochranu majetku občanov a podávanie úradných správ o pohybe partizánov. Akcií proti partizánom sa nezúčastňovali (na takéto akcie v konečnom dôsledku nemali ani dostatočnú výzbroj). Do protipartizánskych bojov zasiahli jedine v Trstenej, avšak len ako príslušníci POHG. Vládny poverenec Ladislav Kniha požadoval od HVŽ zvýšiť výkon žandárstva v regióne pravidelnými kontrolami a zintenzívnením styku vyšších veliteľstiev s nižšími. Niečo také s ohľadom na alarmujúco nízke stavy jednotlivých veliteľstiev prichádzalo do úvahy maximálne v predstavách režimových činníkov, snívajúcich o veľkolepom „novom začiatku“. Žandári ale toto oduševnenie nezdieľali a pripravovali sa na neodvratiteľný prechod frontu. Na rozdiel od funkcionárov Hlinkovej slovenskej ľudovej strany (HSLŠ) a HG neuvažovali ani nad evakuáciou (povinne mali evakuovať len vtedy, pokiaľ by evakuoval príslušný okresný úrad). Poznamenal to tiež L. Kniha vo svojom hlásení zo

začiatku marca 1945: „Musím však poznamenať, že nálada medzi väčšinou žandárov je taká, že nechcú evakuovať a do cudziny rozhodne nechcú ísť.“ Treba povedať, že žandári pôsobiaci v Tatranskej župe sa nijako nelíšili od celoslovenského trendu. HVŽ vykonalo vo februári 1945 súpis všetkých aktívnych príslušníkov, ktorí chcú evakuovať. S výnimkou niekoľkých osôb z HVŽ sa na evakuačné zoznamy z pochopiteľných dôvodov zapísali iba žandári nemeckej národnosti. Posledné týždne existencie Slovenskej republiky tak z pohľadu žandárstva boli čakaním na koniec. Na činnosť žandárov určite dobre nevlplyvali ani sústavné kompetenčné spory ohľadom otázky, kto má právomoc ich činnosť v regiónoch usmerňovať. T. Ištok sa takto začiatkom februára 1945 dostal do ďalšieho konfliktu s L. Knihom, ktorý cez okresného žandárskeho veliteľa v Turčianskom Sv. Martine hl. d. zást. Pöbiša nariadil, aby žandári za žiadnych okolností neevakuovali, a naopak, zostali na svojich miestach i po príchode sovietskej Červenej armády, aby mohli zabráňovať predpokladaným krádežiam a rabovaniu. Keď zohľadníme problémy načrtnuté v predošlých riadkoch, kopiaje sa požiadavky predstaviteľov štátnej správy voči HVŽ, môžu pripadať smiešne. V prvej polovici marca 1945, keď si bezpečnostné pomery v Kremnici akútne žiadali posily, požiadala zástupca vládneho poverenca Dr. Bukový o vyslanie POŽ do mesta v sile minimálne 30 mužov. Mestskú políciu a zvyšky POHG, však samozrejme, žiaden POŽ neposilnil. Presuny POŽ smerom na východ od ich vtedajšej dislokácie už neboli v pláne. Obdobie medzi Povstaním a koncom II. svetovej vojny znamenalo pre žandárstvo dobu rozvratu a postupného rozkladu jeho štruktúr. Tento proces začal v súvislosti s udalosťami 29. augusta 1944 a gradoval v posledných týždňoch pred oslobodením Slovenska. Napriek

snahám HVŽ na čele s T. Ištokom o vnútornú regeneráciu žandárskeho zboru toto konsolidačné úsilie nikdy neslávilo úspech. Žandársky zbor až príliš hlboko zasiahli dôsledky spojené s protinacistickým ozbrojeným vystúpením. A vôbec nešlo len o personálne oslabenie kádrom osobami, ktoré sa k Povstaniu pridali alebo svoje stanice z rôznych príčin opustili. Dôležitým faktorom epidemicky sa šíriacej pasivity v zbere, bol psychologický

bojového nasadenia žandárov proti partizánom sa následne odrazili na pomerne nízkych stratách zboru. Žandársky zbor Slovenskej republiky definitívne ukončil svoje pôsobenie v priebehu apríla 1945. Po prechode frontu značná časť jeho príslušníkov kontinuálne prešla do novoutvoreného Zboru národnej bezpečnosti, v čom sa zachovala služobná kontinuita, tvoriaca charakteristickú črtu žandárskej profesie naprieč striedajúcimi sa

Rok 1944, Ištok oceňuje psovodov.

moment. Žandári zväčša nepatrili k ortodoxným vyznávačom režimu a vo výkone služby si zachovávali apolitickosť. Značná časť nespájala svoj kariérny osud s vládou HSLŠ a nebránila sa službe v bezpečnostných zložkách povojnovom režime. Z tohto dôvodu pochopiteľne nechceli v okupačnom období vykonávať zbytočnú sebaďestrukčnú nadprácu, ako napríklad niektorí príslušníci POHG. K prežimnému elánu im rozhodne nepridali ani útoky niektorých partizánskych skupín na žandárske stanice či jednotlivcov v lete a jeseni 1944. Tým boli ako navonok najbadaateľnejší a zároveň najzraniteľnejší článok aparátu, pôsobiaci takmer v každej obci Slovenskej republiky, vystavení spomedzi jeho všetkých zložiek v najväčšej miere. Do ozbrojených stretov s partizánmi priamo v teréne sa dostávali zriedkavejšie a v menších počtoch a temer vždy len ako súčasť kombinovaných protipartizánskych družstiev. Limitované možnosti samostatného

režimami a politickými zmenami rokov 1938/1939/1944/1945. Otázka rozsahu zapojenia žandárov do Povstania bude musieť byť v budúcnosti podrobená dôkladnejšiemu výskumu s využitím materiálov uložených v regionálnych archívoch. Dostupné pramene žandárskej proveniencie nenaznačujú, že sa žandári v celoslovenskom meradle aktívne zapojili do ozbrojenej akcie v takom rozsahu, ako to historiografia neraz uvádza. Je potrebné diferencovať medzi postojom HVŽ, ktorý bol jednoznačne propovstalecký, medzi žandármi, služobne zadelenými na území, kde prebiehalo Povstanie a medzi žandármi, ktorí služobne pôsobili na staniách a veliteľstvách mimo povstaleckého územia.

Z dostupných materiálov a povojnových štúdií spracoval Mgr. Peter Nevolný, člen Slovenskej policajno-historickej spoločnosti. foto: archív autor

VESTNÍK PREZÍDIA POLICAJNÉHO ZBORU

9 | 2024

Čiastka 78

Rozkaz prezidenta Policajného zboru o previerkach zo streleckej prípravy príslušníkov Policajného zboru zaradených do I. výcvikovej skupiny

Čiastka 79

Oznámenie riaditeľa kancelárie prezidenta Policajného zboru o neplatnosti preukazu dobrovoľného strážcu poriadku č. KE*000311

Čiastka 80

Rozkaz prezidenta Policajného zboru o odbornej komisii na vykonanie opravnej skúšky odbornej spôsobilosti príslušníkov obecnej polície

Čiastka 81

Rozkaz prezidenta Policajného zboru o policajnej akcii „Beta – cestná preprava“, „V“

Čiastka 82

Rozkaz prezidenta Policajného zboru o spoloč-

nom pracovnom tíme zahraničnej jednotky Policajného zboru vyslanom na územie Srbskej republiky

Čiastka 83

Rozkaz prezidenta Policajného zboru o spoločnom pracovnom tíme zahraničnej jednotky Policajného zboru vyslanom na územie Gréckej republiky

Čiastka 84

Rozkaz prezidenta Policajného zboru o previerkach zo špeciálnej telesnej prípravy príslušníkov Policajného zboru útvarov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a Úradu inšpekčnej služby

Čiastka 85

Nariadenie Prezídia Policajného zboru o činnosti základných útvarov služby poriadkovej polície Policajného zboru

PARTNERI OZP V SR

POLÍCIA
NOVINY ODBOROVÉHO ZVÄZU POLÍCIE V SR

Vydáva **Odborový zväz polície v Slovenskej republike** ako mesačník. | Zodpovedný zástupca vydavateľa: **pplk. Mgr. Bc. Peter Jakubík LL.M.** | Redakcia: **Mgr. Ján Rohár, Mgr. Branislav Balogh** | Grafika: **Milan Sabo** | Kontakt na redakciu: **noviny@policia.sk** | Adresa redakcie pre poštový styk: **MV SR Pribinova č. 2, 812 72 Bratislava**. Pre osobný kontakt: **budova Prezídia PZ Račianska 45, Bratislava, vchod zo Sibírskej ul., prízemie**. | Telefón: **09610/51958**. e-mail: **ozpsr@minv.sk, peter.jakubik@minv.sk** | **www.ozpsr.sk** | **Uzávierka nasledujúceho vydania je 29. októbra 2024** | **Dátum vydania novín: 10. október 2024** | Doručené príspevky redakcia nevracia. | Tlač: **Petit Press, a.s., Lazaretská 12, 811 08 Bratislava**. | Náklad: **10 300 kusov** | Nepredajné